

Spis treści

WSTĘP

- **Polonista wobec konieczności ciągłego doskonalenia swoich i ucznia umiejętności [Anna Janus-Sitarz] 9**

WIEDZA PEDAGOGICZNO-PSYCHOLOGICZNA W PRACY POLONISTY

- **Specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia i dysortografia [Patrycja Huget] 15**

[Dysleksja – definicja i terminologia; Rodzaje dysleksji; Charakterystyczne objawy zaburzeń czytania i pisania; Teorie wyjaśniające przyczyny dysleksji; Występowanie dysleksji i pseudodysleksji; Diagnoza dysleksji; Symptomy ryzyka dysleksji; Konieczność specjalistycznej opieki]

- **Terapia specyficznych trudności w nauce czytania i pisania – zajęcia korekcyjno-kompensacyjne [Patrycja Huget] 41**

[Praca terapeutyczna z dzieckiem dyslektycznym; Usprawnianie zaburzonych procesów psychomotorycznych; Ćwiczenie procesu czytania i pisania; Oddziaływanie psychoterapeutyczne; Rady dla polonisty]

• Rozwój psychospołeczny ucznia w klasie integracyjnej [Marzena Dąbrowska]	61
--	----

[Warunki sprzyjające integracji; Dane statystyczne dotyczące niepełnosprawności; Organizacja klas integracyjnych; Osoby z niepełnosprawnością umysłową; Uczeń autystyczny. Co to jest autyzm?; Podsumowanie]

• Zaburzenia zachowania w środowisku szkolnym [Patrycja Huget]	79
--	----

[Pojęcie i rodzaje agresji; Typologia zaburzeń w zachowaniu; Rozmiary zaburzeń zachowania w szkole; Pozycja społeczna dzieci z zaburzeniami w zachowaniu w grupie rówieśniczej; Profilaktyka zaburzeń w zachowaniu w środowisku szkolnym; Program zaradczy]

PLANOWANIE, ZADAWANIE, OCENIANIE

• Sposoby angażowania uczniów w proces dydaktyczny, czyli o planowaniu [Anna Biernacka]	101
--	-----

[Mistrz Kotarbiński podpowiada – planowanie w świetle prakseologii; Przede wszystkim uczeń – plan pedagogiczny Celestyna Freineta; Zasada ograniczonego zaufania; Praca według planów tygodniowych – z własnych doświadczeń; Zalety tygodniowego planu zajęć; Przykłady planów tygodniowych]

• Praca domowa ucznia a indywidualizacja nauczania [Anna Janus-Sitarz, Ewa Nowak]	121
---	-----

[Nowe potrzeby – nowe zadania, czyli jak pomagać w samokształceniu; Planowanie zadań domowych; Organizowanie pracy domowej ucznia; Zasady zadawania pracy domowej; Zadanie domowe a indywidualizacja kształcenia; Konieczne i potrzebne]

• Sztuka zadawania pytań [Ewa Nowak]	144
---	-----

[Myślę, więc pytam; Uczę, więc pytam. Pytania w niektórych metodach nauczania; Uczyć pytać. Kształcenie umiejętności formułowania pytań]

• Ocenianie prac pisemnych [Maria Madejowa]	155
---	-----

[Trudna sztuka pisania wypracowań; Zasady sprawdzania i oceniania wypracowania; Obiektywne normy oceniania; Etapy sprawdzania i oceniania wypracowania; Funkcje oceny i samooceny]

MOTYWOWANIE DO LEKTURY

• Aby chcieli i umieli czytać, czyli jak motywować do czytania lektur szkolnych [Anna Janus-Sitarz]	169
---	-----

[Dlaczego nie czytają?; Sprawność czytania; Rozumienie czytanego tekstu; Konkurenci lektury: bryki, adaptacje; Nauczyciel – władny czy bezradny?; Jak stwarzać sytuacje motywujące do czytania?; Polubić lekturę]

• Fascynacje czytelnice [Anna Biernacka]	187
--	-----

[Prezentacja jako forma pojemna; Dwa rodzaje prezentacji; Prezentacje angażujące poznawczo – z tajemnic warsztatu; Prezentacje zmierzające do wyboru lektur na dany rok szkolny; Korzyści ucznia; Korzyści klasy]

POLONISTA – MIĘDZY TEKSTEM A UCZNIEM

• Kwestia stylu. Refleksje o tożsamości polonisty i stylach nauczania [Marta Rusek]	205
---	-----

[Tożsamość polonisty; Styl nauczania – twórcza wyobraźnia i intelektualna dyscyplina; Językowy obraz nauczania polskiego. Trzy przykłady; Metodyczna wiedza i inwencja – wybór metod i sposobów nauczania. Trzy przykłady; Ukryty program nauczyciela a style nauczania; Ku wypracowanemu stylowi nauczania]

• Nauczyciel, czyli o roli autorytetu w procesie interpretacji [Joanna Hobot]	227
---	-----

[Szkolna interpretacja wobec teorii odbioru; Vade-mecum, czyli o roli autorytetu w szkolnej interpretacji; Autorytet w stanie podejrzenia; Rehabilitacja]

współczesności, czyli kultura dialogu; Między autorytetem a liberalizmem; Wychowanie do lektury]

**• Doskonalenie warsztatu interpretatora tekstu
(Intersemiotyczne lekcje czytania i interpretacji)**

[Anna Pilch] 237

[Herbert przed Martwą naturą z wędzidłem; Lektura zintegrowana; Obraz jako interpretant. Wypisy z intertekstualności Michaela Riffaterre'a; Tematologia; Herberta lekcja sztuki]

• Nauczyciel – partner czy mistrz?

[Wojciech Strokowski] 255

[Pytanie najprostsze; Bycie partnerem; Bycie mistrzem; Popęłnianie błędów; W poszukiwaniu harmonii i równowagi]

**DOSKONALENIE WARSZTATU PISARSKIEGO
NAUCZYCIELA POLONISTY**

• Nauczyciel polonista jako autor materiałów

dydaktycznych [Jadwiga Kowalikowa] 269

[W roli autora programów nauczania; W roli autora podręcznika; W roli autora innych tekstów dydaktycznych]